

GAZETA LWOWSKA.

Insercyja w półkolumnie drukiem garmont, 7 centów od wiersza. — Reklamacye są wolne od opłaty pocztowej.

Z dodatkami kosztuje w prenumeracie: Bez pocztoty: kwartalnie 4 zł.; miesięcznie 1 zł. 40 cent. Z pocztą: kwartalnie 5 zł.; miesięcznie 1 zł. 75 c. w. a.

Cześć urzędowa.

C. k. finansowa dyrekcyja krajowa we Lwowie mianowała przy podległych sobie kameralnych urzędach ekonomicznych prowizorycznego pisarza urzędowego I. klasy *Michała Janowicza* prowizorycznym kontrolorem urzędowym III. klasy w *Dorna Watra*, a praktykanta urzędu podatkowego *Kornela Daszkiewicza* prowizorycznym pisarzem urzędowym II. klasy przy kameralnym urzędzie ekonomicznym w *Solce*.

Lwów, 2. października 1863.

Gmina miejska *Staregomiasta*, w obwodzie Samborskim, postanowiła na dniu 16. sierpnia 1862 r. założyć z majątku miejskiego stypendyum dla uczniów gimnazjalnych pod nazwiskiem *Staromiejskiej fundacyi stypendyjnej św. Mikołaja*, — i ofiarowała w tym celu obligę pożyczki narodowej z dnia 1. stycznia 1855 Nr. 22.264 na 1200 złr. m. k., wystawioną na imię komuny *Staregomiasta*.

Blizsze postanowienia tej fundacyi są następujące:

I. Kapitał fundacyjny ma stanowić pomieniona, na imię fundacyi stypendyjnej św. Mikołaja, od komuny *Staregomiasta* postanowionej, już zawinkulowana obliża pożyczki narodowej. — Zachowaną będzie w kasie miejskiej *Staregomiasta*, a odsetki tego kapitału fundacyjnego stanowią rozdać się mające stypendyum.

II. Używanie tej stypendyi trwa aż do ukończenia szóstej klasy gimnazjalnej. Stypendyum to wypłacanem będzie używającemu w półrocznych ratach z dołu w tamtejszej kasie miejskiej, a to zawsze po upływie kursu szkolnego, za kwitem koramizowanym od przełożonego gminy *Staromiejskiej*, któremu także stypendysta dobry swój postęp w ukończonym kursie zwykłym świadectwem szkolnym udowodnić ma.

Dochoód interkalarny, pochodzący z wypadkowego nierozdania stypendyi, obróconym będzie do polepszenia tegoż następnie używającemu uczniowi.

III. Stypendyum to otrzymać mogą urodzeni w *Starym mieście* synowie ubogich tamże zamieszkałych rodziców religii chrześcijańskiej, a przy zresztą równych przymiotach ci między niemi mają pierwszeństwo, których rodzice należą do stanu obywatelskiego *Staregomiasta*.

IV. Nadawać będzie je c. k. Namiestnictwo na prezentę komuny *Staregomiasta*, t. j. urzędu gminnego i wydziału.

V. Zresztą mają być ważne ogólne, na stypendya istniejące przepisy.

Fundacya ta potwierdza się równocześnie i wstępuje w życie ze szkolnym rokiem 1863/4.

Z c. k. galic. Namiestnictwa.

We Lwowie, dnia 26. września 1863 r.

(Z urzędowej części *Gazety wiedeńskiej*.)

Jego c. k. Apost. Mość raczył najwyższem postanowieniem z 30. września r. b. mianować najtąskawiej galicyjskiego komisarza obwodowego pierwszej klasy *Ferdynanda Pluschk* starostą obwodowym w *Rzeszowie*.

Cześć nieurzędowa.

Lwów, 12. października.

Na przedwczorajszem posiedzeniu izby deputowanych toczyła się dalsza debata specyjalna nad projektem ustawy względem prawnego zamieszkania w gminie. Na wniosek *Kromera* wzięła izba dla loicznego porządku przed §. 8., traktującym o pośrednim uzyskaniu tego prawa, §. 10. pod obrady, który orzeka bezpośrednie nabycie prawa, i po dłuższej debacie przyjęto ten paragraf podług stylizacyi wydziału. Do §. 8. wnieśli poprawki deputowani *baron Poche*, *baron Tinti* i *baron Pratobevera*, i na propozycyę *Herbsta* uchwaliła izba odesłać wszystkie te poprawki do wydziału dla nowego zdania sprawy.

Podług telegramu z *Hermansztadu*, siedmiogrodzki sejm krajowy na posiedzeniu swoim d. 9. października, podczas debaty specyjalnej nad sprawozdaniem wydziału względem wysłania deputowanych do rady państwa, odmiennie od wiadomego wniosku wydziału, ustanowił następujący porządek wyborów przesięwzić się mających: najprzód sejm krajowy in pleno w zastępstwie za sekcye 3. (reprezentanci miast węgierskich) i sekcye 6. (reprezentanci powiatów szeklerskich), które to obiedwie sekcye sejmu krajowego, nie liczą teraz, odpowiedniej regulaminowi spraw, liczby członków, wybiera sześciu deputowanych do rady państwa przypadających na te dwie sekcye; następnie dwie sekcye 7. i 8. (regaliści) wybierają wspólnie, przypadających na nie, sześciu deputowanych; dalej sekcye 1. i 2. (reprezentanci komitatów siedmiogrodzkich z ludnością mieszaną, przeważnie rumuńską), sekcya 4. (reprezentanci miast

saskich), i sekcya 5. (reprezentanci powiatów saskich) przystępują, każda osobno, do wyboru członków do rady państwa, a mianowicie w myśl przyjętych propozycyi królewskich, sekcya 1. i 2. po czterech, sekcye 4. i 5. po trzech. Wybory, jak wiadomo, miały się odbyć na posiedzeniu d. 10. b. m. i według depeszy telegraficznej odbyły się rzeczywiście. W sekcjach 3. i 6. wybrani zostali na deputowanych rady państwa: prezydent sejmu krajowego *Gustaw Grois*, br. *Reichenstein*, wiceprezydent *Władysław Bazyli Popp*, Hrabia narodu saskiego *Konrad Schmidt*, radzca dworu *Moldovan*, wiceprezydent sejmu krajowego *Alduleanu*. W innych sekcjach wybory zostały podobnie ukończone; w chwili odejścia depeszy, odbywało się skrutynium.

Czas wczorajszy ma wiadomość o nowej potyczce, stoczonej 6go b. m. pod wsią *Wiewcem* w *Kaliskiem*. Walczył tam konny hufiec *Stupskiego* z oddziałem rosyjskim podpułkownika *Tarasienki*; Polacy stracili 6 poległych i 5 ranionych, a Rosyianie mieli 12 poległych i ranionych. Prócz tego otrzymał *Czas* bliższe szczegóły o małej utarczce, która zaszła 3go b. m. w okolicy *Częstochowy*; zetknęła się tam jazda *Przybyłowicza* licząca tylko 80 ludzi z oddziałem rosyjskim w liczbie przeszło 400 ludzi, i poniosła klęskę, straciwszy 30 poległych a 12 wziętych w niewolę.

Z *Paryża* piszą do *Jen. kor.* pod dniem 8. b. m.: „Niepewność i niejasność sytuacji wywołuje też wzrastającą obawę i niechęć w publiczności, i są kółka, które wojnę uważają za niuniknioną, chociaż żaden z tych jednodniowych polityków nie jest w stanie oznaczyć terminu rozpoczęcia akcyi zbrojnej przeciw Rosyi. Całkiem inny duch jednak panuje w wyższych sferach, i Cesarzowi wkładają tam w usta słowa, które poniekąd mają pokojowe znaczenie. Mianowicie miał Cesarz powiedzieć do jednego z reprezentantów mocarstw zagranicznych: „La guerre à trois, cela me va; à deux, j'y regarderai à deux fois; seul jamais.“ (Wojna we trzech, na to się zgadzam; we dwóch, nad tem zastanawiałbym się dwa razy; sam zaś nierozpocząłbym wojny nigdy.) Proponowany przez p. *Drouyn de Lhuys* okólnik do reprezentantów Francyi za granicą, w którym ma rząd francuski oświadczyć się obszernie i stanowczo o najnowszym zwrocie w kwestyi polskiej, natrafił w radzie ministerjalnej na znaczną opozycyę, i ostateczny rezultat obrad nie jest jeszcze wiadomy. To pewna także, że polski rząd rewolucyjny polecił *Księciu Czartoryskiemu* przedłożyć gabinetom angielskiemu i francuskiemu w formalny sposób próżbę o uznaniu powstania polskiego za stronę wojującą, ale dotąd, jak możemy stanowczo zapewnić, nie nastąpiła jeszcze żadna odpowiedź na to!

Journal de St. Petersbourg z 8go b. m. pisze: „Zagraniczne dzienniki rozgłosiły, jakoby senat rosyjski uchwalił, że traktaty z r. 1815 nie wiążą już więcej Rosyi. Senat jednakże nie jest powołany do rozstrzygnięcia kwestyi politycznych, a traktaty mogą być tylko za wolą Monarchy zawierane lub unieważniane.“

Rząd angielski — jak donosi telegram z *Londynu* z 10go b. m. — skonfiskował stanowczo w *Liwerpolu* statki *Lairda*, przeznaczone dla *Ameryki północnej*. — *Lordowie Russell* i *Palmerston* przybyli do *Newcastle*, gdzie ma nastąpić rada ministerjalna. — *Młody Król grecki Jerzy* miał zabawić w *Londynie* przynajmniej do 10go b. m. aż do powrotu *lorda Russella* ze *Szkocyi*.

Z *Turyń* donoszą *Jener. Kor.*, że otwarcie parlamentu włoskiego nastąpi w drugiej połowie listopada. O tym samym czasie zacznie także wychodzić nowy dziennik w języku francuzkim pod tytułem *Independance italienne*, który, jak sądzą powszechnie, będzie organem *Ratazzego*. — *Discussione* z 8. b. m. powiada, że notowane przez kilka gmin miejskich subwencye dla Polaków, spowodowały rząd rosyjski do zażądania wyjaśnień. Rząd sardyński powołując się na wolność obradowania władz prowincjonalnych i komunalnych miał oświadczyć, że uchwały te można uważać tylko za akt dobroczynności bez znaczenia politycznego.

Stan rzeczy w *Księstwach Naddunajskich* ma być podług doniesienia z *Bukaresztu* do *Jen. Koresp.* bardzo krytyczny. W kwestyi sprzedaży dóbr klasztornych ma *Księżę Kuza* prawie wszystkie stronnictwa kraju przeciw sobie, a nawet wszystkie mocarstwa, które podpisały traktat paryzki z 30. marca 1856, z wyjątkiem Francyi tylko, mają oświadczać się zgodnie przeciw zdaniu *Księcia*.

Monarchia Austryacka

Wiedeń, 10. października. (*Wiadomości bieżące*.) Dnia wczorajszego w południe odbyła się pod prezydencyą *Arcyksięcia Rainera* rada ministerjalna.

Hermansztad, 9. października. (*Z sejmu siedmiogrodzkiego*.) Na dzisiejszem posiedzeniu sejmu krajowego odbywała się dalej i ukończona została debata nad sprawozdaniem wydziału względem wysłania deputowanych do rady państwa. Przyjęto wniosek *Oberta*, aby sejm krajowy nie uznawał w przedsięwzięciu wy-

boru do rady państwa przeszkody do bliskiego konstytucyjnego uregulowania, w jaki sposób w Siedmiogrodzie ma odbywać się wybór deputowanych do rady państwa. — Komisarz sejm krajowego uwiadomił reskryptem, że do izby panów powołani zostali: hr. Beldi, hr. Nemes, biskup Fogorassy, bar. Bruckenthal, p. Rosenfeld, Dr. Paweł Binder, Arcybiskup Sterka Sulutz, biskup Schaguna i baron Popp z Böhmstetten. Izba handlowo-przemysłowa w Kronsztadzie podaje petycję o reprezentowanie przemysłu i handlu siedmiogrodzkiego w radzie państwa. Jutrzejszy porządek dzienny: przedsięwzięcie wyborów do rady państwa przyjęto z okrzykami.

(Posiedzenie izby deputowanych z d. 9. października.)

Posiedzenie rozpoczęło się o godzinie 11stej. Na ławie ministrów zasiadli JJ. EE. Schmerling, Lasser, Berger, Hein a później Meczery.

Po odczytaniu i przyjęciu protokołu odczytany został izbie reskrypt ministerstwa spraw zagranicznych względem zawartego w Brukseli na dniu 16. lipca 1863 traktatu co do spłacenia ceł na Szeldzie między rządem belgijskim i austriackim.

Z porządku dziennego nastąpiło potem drugie odczytanie ustawy o prawnym zamieszkaniu.

Sprawozdawca Dr. Berger rozwijał historię i zasady tej ustawy w Niemczech i doszedł do wniosku, że w Austrii stało się teraz koniecznością zastąpić luźne i niedokładne postanowienia w tym względzie powszechną, wyraźną i na stałych podstawach opartą ustawą. Wydział trzymał się następujących zasad przy układaniu ustawy o prawnym zamieszkaniu: 1) Tylko obywatele państwa mogą uzyskać prawo zamieszkania w gminie; 2) Każdy obywatel państwa musi mieć w jednej gminie prawo zamieszkania; 3) żaden obywatel państwa nie może mieć prawa zamieszkania w kilku gminach, a 4) prawo zamieszkania w pewnej gminie nadaje prawo swobodnego w niej pobytu i zadania zapomogi w razie zubożenia.

Do jeneralnej debaty zapisał się tylko jeden mowca, *Kaiserfeld*, który występując przeciw wnioskowi wydziału dowodził, że prawo zamieszkania zostaje w ścisłym związku z ustawą gminną, i radził przeto, ażeby izba odroczyła na tak długo obrady nad uregulowaniem stosunków prawnego zamieszkania, dopokąd uchwalone na sejmach krajowych ustawy gminne nie otrzymają najwyższej sankcji.

Waidele oświadczał się nie za odroczeniem lecz za poprawieniem tego, co jest błędne. Hrabia *Kuenberg* żądał również odroczenia, ale nie aż do sankcji ustaw gminnych, lecz tylko na 8 dni, gdyż nie było dość czasu do przygotowania się. *Mende* mówił przeciw odroczeniu. *Ryger* nakoniec proponował odesłać projekt do wydziału dla postawienia wniosku, że zaopatrzenie ubogich ma być od prawa zamieszkania zupełnie odłączone, i każda z tych gałęzi prawodawstwa do osobnej ustawy przydzielona.

Ani wniosek *Kuenberga* ani też *Rygera* nie został należycie poparty.

Wreszcie zabrał głos Jego Excel. minister *Lasser* i zbijając wniosek *Kaiserfelda* zwracał uwagę na praktyczną potrzebę zarządzenia żebractwu, i przedstawiał, że argumentacje *Kaiserfelda* opierają się na mieszanu prawa zamieszkania z prawem swobodnego przenoszenia się. Rząd przedkładając izbie ten projekt chciał uzyskać przeto stałe podstawy tak zwanej judykatury politycznej, i dowiedzieć się przed ratyfikacją ustaw gminnych, jak będzie orzeczone pojęcie przynależności do gminy. Z tej przyczyny oświadcza się rząd przeciw wnioskowi *Kaiserfelda*.

Po krótkiej odpowiedzi *Kaiserfelda* i ostatecznym przemówieniu sprawozdawcy odrzuciła izba przy głosowaniu wniosek *Kaiserfelda*, przystąpiono do debaty specjalnej, przyjęła 7 pierwszych paragrafów ustawy podług projektu wydziałowego.

Przyszłe posiedzenie naznaczono na jutro.

Francya.

Paryż, 6. października. (Różne wiadomości.) Cesarz przybyć ma dzisiaj do Saint Cloud między godziną piątą a szóstą wieczorem. Nazajutrz zaś przybędzie do Paryża dla prezydowania w radzie ministrów. Cesarzewicz przybył już do Saint-Cloud, cesarz zaś sam w tej rezydencji do połowy bieżącego miesiąca bawić będzie, udając się następnie do Compiègne. Cesarzowa właśnie w tym czasie wrócić ma z przejazdki swej z nadbrzeża w Hiszpanii.

Marszałek *Forey* doniósł Cesarzowi z Meksyku, iż w ostatnich czasach postawa urzędowych organów angielskich w Meksyku zupełnie się zmieniła. Organa te, niedawno jeszcze zajęciem Meksyku przez Francuzów, nieprzyjazne i oponujące, stały się teraz widocznie przyjacielskie, a nawet przeciwko *Juarezowi* występujące, kupcy angielscy zawiązali znów stosunki handlowe z Meksykiem, co dowodzi ułność ich w obecny stan rzeczy.

La France zamieściła artykuł następujący: „Zdaje się, iż postawa państw zachodnich w skutek ostatniej depechy księcia *Gorczałkowa*, bolesne wrażenie jakie wszędzie sprawiła ostatnia odpowiedź rosyjska, i ważne następstwa jakie taż za sobą pociągnąć może, wielce zajmują gabinet *petersburski*.“

„Piszą nam z Rosyi, że usunęły się wpływy stronnictwa, ustępstwa doradzającego. Zdaje się, iż Rosya sama znajduje się w kłopotach z powodu stanowczego zerwania negocjacji, i odosobnienia, które z tą dla niej wynikło. Na możliwą deklarację Europy, że traktaty z roku 1815 co do Polski są żadne, zapatrują się w sferach rządowych rosyjskich nie z zupełną obojętnością.“

„Czy z takowego zapatrywania się wywiąże się nowa sytuacja polityczna, sprzyjająca zbliżeniu się mocarstw i pokojowemu załatwieniu? korespondenci nasi spodziewają się tego. My czekać musimy wypadków, ażeby nadzieję tę podzielać.“

„Rosya sama może otworzyć dyskusję, którą zamknęła, występując z formalnymi propozycjami, mogącemi zaspokoić żądanie trzech mocarstw i uczynić zadość słusznym prawom Polski. Uczyniż to?“

Cesarz przybył wczoraj wieczorem do Paryża i prezydował dziś w południe na radzie ministrów. *FP. Billault* i *Fould* jeszcze do Paryża nie powrócili.

Constitutionnel zamieścił artykuł, w którym powiada, iż potrzeba ażeby się skończyła niepewność pod względem Polski. Francya doszła do tego, iż postawiła Polskę pod opieką Europy; nie zrzecze się pozyskanych korzyści, awanturując się w akcję odosobnioną; nie przestanie wypełniać obowiązków swe względem Polski bez narażenia losów Francyi, które do Francyi należą.

La France zaprzecza jakoby książę *Czartoryski* wystąpił z formalnym żądaniem do rządów francuzkiego i angielskiego względem uznania Polski jako strony wojującej. Książę *Czartoryski* nie ma charakteru urzędowego, rząd Polski nie został dotąd uznany, trzeba by poprzednio ażeby tytuł posiadania Polski przez Rosyę, ogłoszony został jako upadły. Nastąpić to zaisto może i w ten czas dopiero postanowić można, jaki szacunek mocarstwa zajmą do rządu polskiego.

Niemcy.

Frankfurt, 8. października. (Różne wiadomości.) Cztery rządy, którym uchwała sejmu związkowego z dnia 1. b. m. powierzona została egzekucya w sprawie duńsko-holsztyńskiej, donoszą, iż gotowe są zastósować się do powyższej uchwały. *Oldenburg* ponawia wniosek swój, ażeby na przypadek oporu ze strony Danii, stypulacje konwencji z roku 1851 i 1852 jako wygasłe ogłoszone zostały.

Dziennik frankfurecki *l'Europe* donosi, iż Austria zamierza zaciągnąć nową pożyczkę. Minister finansów p. *Plener*, powziął myśl tę przekonany o doskonałości systemu swego finansowego, o niezaprzeczonej właściwości pożyczki i korzystnego użycia jej funduszów. *L'Europe* twierdzi, iż pożyczka wynosić będzie przynajmniej sto milionów, i jeszcze w roku bieżącym zawartą zostanie.

Po przelożeniu radzie państwa projektów do reformy podatkowej, p. *Plener* zażąda od patriotyizmu reprezentantów austriackich upoważnienia do zawarcia pożyczki, co niebawem nastąpi.

Prezes pruskiej rady ministrów *zehlony* został dwukrotnie podczas swej podróży do Pomeranii na dworcu drogi żelaznej w *Belgradzie*. Urzędnicy drogi żelaznej, do których utrzymanie policji na dworcu należy, mają być pociągani do odpowiedzialności; słuchano już licznych świadków przy indagacji, której nadprokurator królewski z *Köslina* sam asystował.

Magistrat gdański odebrał wezwanie przystąpienia powtórnie do wyboru zastępcy miasta Gdańska w izbie panów, ponieważ wybór burmistrza *Wintera*, przez Króla potwierdzony nie został. *Gazeta gdańska* donosi, iż magistrat znów p. *Wintera* powtórnie i jednomyślnie wybrał.

Królestwo Polskie.

Warszawa, 8. października. (Buletyny urzędowe z wiadowni powstania.) *Dzien. pow.* ogłasza następujące buletyny:

Wysłany z *Kiele* oddział pułkownika *Schulmana*, składający się z 6ciu kompanij *Smoleńskiego* pułku piechoty, 5ciu plutonów *Noworosyjskiego* pułku dragonów, 80ciu kozaków, jednego działu i jednej lawety raketniczej, dościsnął d. 18. (30.) września, przy wsi *Małym Mełchowem*, połączone bandy *Otona*, *Chmielińskiego* i *Iskry*, liczące 1200 ludzi dobrze uzbrojonych, a w tej liczbie były niedawno przybyłe z *Otonem* trzy kompanie *Węgrów* i *Galicyan*. Po dwugodzinnej walce, buntownicy zostali pobici i ścigani na przestrzeni 7 wiorst. Dowodzący bandami *Oton*, jest zabity; buntownicy stracili w zabitych i ranionych do 150 ludzi; 24 ujęto. Zabrano 30 sztuków, różnego rodzaju broni, 15 koni. Ze strony wojska jest 1 zabity i 11 ranionych niższych stopni. Pogoń trwa dalej.

Podpułkownik *Tarasienko* z oddziałem składającym się z dwóch kompanij piechoty, półtora szwadrona dragonów, seciny kozaków i dwóch dział, rozbił przy wsi *Wiewcu* (koło stacyi *Radomsk*) bandę *Słupskiego*. Szczegółowe wiadomości wkrótce nadejdą.

Oddział *Wołyńskiego* pułku ułanów majora *Topczewskiego*, składający się z szwadronu *Wołyńskich* ułanów, seciny liniowych *Kubańskich* kozaków, kompanii *Carskosielskiego* batalionu strzelców leib-gwardyi i komendy raketniczej, robiąc poszukiwania w lasach pomiędzy *Grodziskiem*, *Słubicami* i *Skułami*, d. 17. (29.) września, dowiedział się w *Szymanowie*, że konna banda *Zychlińskiego* licząca 130 ludzi, wyszła ztamtąd ku *Tarczynowi*. Kozaków i ułanów wysłano naprzód. Na 54 wiorście marszu, zrobiwszy 42 wiorsty kłusem, za wsią *Przypkami* około *Tarczyna*, kawalerya spotkała bandę, która uformowała rozwinięty front. Buntownicy nie wytrzymawszy ataku, rzucili się do ucieczki. Pogoń trwała na przestrzeni 20 wiorst, przez *Wolę Przypkowską*, *Grzendy*, *Wolę Mrokowską*, *Runów*, *Głosków*, *Gałków*, *Karczme Zieloną* do *Zabieńca*, gdzie uciekło z bandy tylko 15 ludzi, reszta są zabici lub ranieni, a dwóch ujęto. Zabrano: 41 koni, kuchnię, 12 strzelb, 20 psitoletów, 25 pa-

łaszy i pancierz. Ze strony wojska jest lekko raniony jeden ułan i jeden kozak. Koni zabito 5, raniono 4.

Podpułkownik Estlandzkiego pułku Sztewen. z 2 1/2 kompaniami piechoty i secią kozaków, odszukał d. 13. (25.) września przy wsi Skieblewie niedaleko Lipska bandę Augustynowskiego, liczącą 150 ludzi i ścigał ją do nocy. Banda ta została rozprószona: zabito 14 buntowników. Ze strony wojska jest jeden raniony.

(Ułaskawienie.) *Gaz. polic.* ogłasza następujące obwieszczenie warszawskiego ober-policmajstra. — Dnia 6go października w *Dzien. pow.* ogłoszonym było, iż na właściciela fabryki odlewów żelaznych Ewansa et Comp., za to że wbrew przepisów stanu wojennego dopuszczono wyrabianie granatów, nałożona została kara pieniężna 15,000 rsr., do czasu zapłacenia której fabryka będzie zamknięta. JW. p. o. Namiestnika Królestwa generał-adjutant hr. Berg, wzięwszy jednak na uwagę przedstawienie JW. naczelnika 3go okręgu korpusu żandarmów generał-majora Trepowa, iż pan Ewans i inni współwłaściciele zakładu, jako obywatele spokojni, nieprzyjmujący żadnego współudziału w obcych wypadkach, nie wiedzieli o przygotowaniu owych granatów, które były w niewielkiej ilości, i że robotnicy na fabryce żadnego w tem nieprzyjmowali udziału, jak niemniej, iż przepis stanu wojennego co do odpowiedzialności właścicieli zakładów za swych robotników nie był publikowany, rozkazał raczył zwolnić p. Ewansa od zapłacenia wymierzonej kary 15.000 rsr. i fabrykę otworzyć do użytku publicznego.

(Nominacja Mierosławskiego.) Potwierdza się, pisał z Warszawy do *Jen. kor.*, że tajny rząd narodowy mianował Mierosławskiego jenerałnym organizatorem zagranicznych zaciągów do powstania polskiego. Nie obeszło się to bez sporów, a nominacja ta jest w związku ze zmianą w składzie rządu narodowego, a mianowicie skutkiem wejścia „czerwonych“ do grona tegoż rządu. Pomimo tego tajny rząd narodowy nie zerwał z stronnictwem „białych“, i do misji dyplomatycznych używa zawsze członków arystokracji. Mierosławski nie otrzymał jednak dowództwa nad wszystkimi polskimi siłami zbrojnymi. Do zamianowania go przyczynił się głównie zawód jakiegoś Polacy doznali od dyplomacji, tudzież usposobienie większej części emigracji.

Ameryka.

(Z teatru wojny.) Bitwa oczekiwana w okolicy La Fayette lub Delton, została już według ostatnich doniesień stoczona. Trwała dwa dni, i skończyła się klęską unionistów, którzy ustąpili do Chattanooga. Klęskę tę należy przypisać błędowi strategicznemu, który popełnił jenerał Rosenkranz w górach Appalachejskich, ścigając ustępującego nieprzyjaciela. Wyborne rozłożona sieć kolei żelaznych w państwach południowych ułatwiała jenerałowi Bragg naprawienie tego błędu, przez szybkie ściąganie posiłków z Montgomery, Milledgeville, Savannah, a może i Charlestonu, i uderzenie na kolumny unionistów. Jednak separatysty z umysłu opuścili Chattanooga, leżącą na północnym stoku południowego ramienia gór Appalachejskich, aby unionistów zwabić w wąwozy tych gór, i uderzyć na nich przeważnymi siłami. Jeżeli taki był plan, wykonano go z wielką zrečnością, co jest zasługą wojskowego talentu jenerała Johnston. Obiega pogłoska, że znaczna część armii jenerała Lee udała się z Wirginii dla posiłkowania jenerałów Johnstona i Bragga, w czem jest prawdopodobieństwo z powodu biernego zachowania się armii jenerała Lee. Jednak ta część armii nie mogła działać przeciw Rosenkranzowi, ponieważ byłaby pod Bristolem zatrzymana przez jenerała Burnside, gdyż ten włada koleją żelazną z Wirginii do Tennessee, którą musiałaby przybyć ta część wojska.

Zwycięstwo jenerała Bragg zdaje się opóźniać przesilenie upadku konfederacji, ale go nie odwraca, chociażby nawet państwa północne z powodu ekspedycji nad Rio Grande na granicy Meksyku i Texas zaszyły w spór z Francją. Francuzki korpus posiłkowy w Texas, niczy nie zmienił w rozpaczliwej sytuacji południa, aby zaś te posiłki nie wylądowały w innym punkcie rozległego wybrzeża, nad tem mają czuwać floty przy ujściu Mississipi, w Port Royal i pod Charlestonem, które mając na pokładach odpowiednią liczbę wojska lądowego, mogłyby stawić opór wszelkiej nieprzyjacielskiej napaści na terytorium Stanów zjednoczonych. Głównej przyczyny oblężenia Charlestonu, którego poddanie się ma być wkrótce przez zbombardowanie wymuszone, szukać także należy w polityce francuskiej w Ameryce. Przez zdobycie tego miasta, a następnie przez zajęcie innych punktów nadbrzeżnych, spodziewa się północ przetrwać komunikację państw południowych z Francją. Jenerał Lee, najdzielniejszy z dowódców południa, z najliczniejszym wojskiem, nie jest w stanie, jak tego wypadki dowodzą, zadać stanowczy cios armii stojącej nad Potomakiem, co jedno mogłoby dzwignąć konfederację.

Kronika.

(Rozprawy ostateczne.) Na rozprawie ostatecznej w lwowskim c. k. sądzie krajowym dn. 8. b. m. skazani zostali za zbrodnię zaburzenia spokojności publicznej przez udział w powstaniu w myśl §. 66 k. k.: Władysław Wierzbicki 49 lat liczący ekonom, na 8 dni więzienia, i Adolf Barnikiel 37 lat liczący, krawiec, na 14 dni więzienia zastrzonego postem.

(Pożary.) W nocy z 6. na 7. b. m. powstał pożar z niewiadomej przyczyny w Nadwornie w obwodzie stanisławowskim, w domu izraelitki Matyi W. i zgorzał po części ten dom z wszystkimi budynkami gospodarstwi.

Dnia 15. z. m. około godziny 10. wieczorem pogorzał w Wotawej, w obwodzie przemyskim, włościanin tamtejszy Danko S. Zgorzały mu dom, stajnia, 2 sztuki bydła rogatego, 4 sztuki nierogacizny i szopa ze zbożem. Przyczyną tego pożaru miała być nieostrożność.

(Rekrutacja dobroczyńców.) Wychodzący w Peszcie dziennik „Ifusag Lapja“ użył następującego sposobu do zbierania ofiar pieniężnych na wsparcie cierpiących niedostatek mieszkańców w Węgrzech: Pisarz węgierski, pan Gustaw Remellay, wydał jako główny współpracownik tego dziennika do młodych czytelników jego odezwę pod napisem: „Bawmy się w żołnierza“, w której radzi im utworzyć „pułk dobroczynnych przyjaciół ludzkości“, i żeby każdy członek jego składał po 10 centów na cierpiących niedostatek. Ci, którzy najpierw przystąpią, są kapralami i mają się starać o zwerbowanie przynajmniej dwięciu jeszcze kolegów do pułku. Podobna odezwa wyszła do dziewcząt, a pułk ich ma się nazywać „pułkiem dobrych dziewcząt.“ Odezwy te znalazły wszędzie jak najlepsze przyjęcie, gdyż zaledwie ośm dni upłynęło od ich wydania, a już każdy pułk liczył dwie kompanie. Pan Remellay mógł już więc posłać 20 zł. do Orazhazy, a dalsze 20 zł. przeznaczono do Karczagu. Za te ostatnią sumę mają dwie damy peszteńskie zakupić zboże i rozdać je w równych częściach dwóm wdowom, które mają troje dzieci do wyżywienia. Bracia Artur i Mikołaj Komlossy zwerbowali w Debreczynie 61 rekrutów, a nawet z Czech przysłał m. y. kapral datki dziesięciu rekrutów. Adjutantami dwóch pułków mianowani zostali pan Remellay Zoltan Beothy w Peszcie i Elma Hentaler w Budzie, którzy oboje dostarczyli już niejedną piękną artykuł do sponionego pisma dla młodzieży. Kaprale otrzymują pięknie litografowane dyplomy, które p. Pataky bezpłatnie sporządza.

Gospodarstwo, przemysł i handel.

(Kolej ze Lwowa do Czerniowiec.) W Nr. 230 naszego dziennika podaliśmy projekt ustawy względem przywilejów dla przedsiębiorstwa kolei żelaznej ze Lwowa do Czerniowiec, który minister handlu przedłożył na posiedzeniu izby deputowanych dnia 5. października. Do tego projektu ustawy załączono sprawozdanie, z którego wyjmujemy następujące szczegóły.

Książę Leon Sapieha, hr. Włodzimierz Borkowski, tudzież Anglicy Drake, Rate i Brassey prosili o koncesję na połączenie kolei galicyjskiej z moldawską, żądając jednak gwarancji 5 1/2 proc. czystego dochodu od kapitału 31 milionów zł. w srebrze; tudzież podobnej gwarancji kapitału zakładowego na kolej poboczną do Stryja; nareszcie uwolnienia na 5 lat od podatku dochodowego. Pierwiastkowo, proszący o koncesję żądali gwarancji w walucie bankowej sumy ryczałtowej 33 1/2 milionów zł. w. a. Władzom cesarskim zastrzeżono zatwierdzenie projektu budowy i planów szczegółowych; administracja państwa jest uprawniona czuwać nad budową, i urzędzeniem popędu, i żądać, aby błędy były usunięte. Rząd jest za przyjęciem ryczałtowego kapitału zakładowego, ten sposób lepszym jest jak gwarancja kapitału zakładowego, dopiero wykazać się mającego; w niniejszym wypadku nie ma trudności do przyzwolenia na sumę ryczałtową, jednak nie ma jeszcze ani planów, ani kosztorysów. Rozpoczęte studia nad założeniem kolei między Lwowem a Czerniowcami nie dają żadnej rękojmi, a proszący o koncesję chcą ją posiadać nim projekt będzie gotowy, aby nie stracić na koszt 50.000 zł. Sprawozdanie rządowe oblicza, że cena przeciętna budowy 1 mili w sumie 775.000 zł. jest stosunkowo niższą, a ponieważ przy ukończeniu kolei agio na srebrze istnieć nie będzie, tedy może być 1. przyjęta suma ryczałtowa 31 milionów, i 2. przyzwolona gwarancja 5 1/2 proc. w srebrze. Roczna kwota wynosi okragło 1,550.000 zł. umorzenie kapitału 50.000 zł. Z tytułu gwarancji państwa płacić się mająca suma, jest tylko zaliczką, zwrotną z procentem 4%. Zaliczki lub dopłaty, mają być uiszczane w 3 miesiące po złożeniu rachunku rocznego, a nie pierwiej.

Sprawozdanie rządowe jest także za uwolnieniem od podatku dochodowego na lat 5. — W ogólności położono nacisk, że budowa tej linii, która ma połączyć morze Czarne z Bałtykiem, ponieważ ks. Sapieha w spółce z Mawrojenim otrzymał już koncesję na kolej z Galaczu do granicy bukowińskiej, jest bardzo pożądana. Otrzymanie koncesji, i zezwolenie na gwarancję, ułatwi nabycie środków pieniężnych w Londynie. Spieszna budowa linii ze Lwowa do Czerniowiec musi być popierana wszelkimi środkami, bo inaczey kolej z Odesy do Warszawy prędzej przyszyłaby do skutku.

Zaopatrywanie Wiednia w bydło rzeźne, trzeba tu mieć także na względzie. Linia ta, wzmocze siłę podatkową kraju, i ewentualną zaliczkę państwa wynagrodzi dostatecznie.

Te są w krótkości powody, którym rzeczony projekt ustawy zawdzięcza swoje pochodzenie. Izba deputowanych do zbadania tej kwestyi wybrała wydział, który ma zdać sprawę w 5 dniach.

Notnia, 1. października. Na naszym dzisiejszym targu były następujące przeciętne ceny:

	Mec ważył	Przywieziono	Sprzedano	Płacono w przecięciu za 1 mec w. a.	
	funtów			meów niż. austr.	zl.
Mec pszenicy	85	250	250	3	13
„ żyta	75	200	200	2	10
„ jęczmienia	65	150	150	1	95
„ owsa	51	100	100	1	88
„ kukurudzy	.	.	.	.	.
„ kartofli	.	80	80	.	90

Ostatnia pocztą.

Od granicy obwodu Rzeszowskiego donoszą nam z d. 8. b. m., że dowódzca powstańców Wierzbicki, który po tamtej stronie granicy zajęty był formowaniem nowego oddziału, mając pod swoim dowództwem około 300 ludzi, napażony został niespodzianie dnia 6. b. m. o godzinie 8ej rano w lasach około Gościeradowa przez wojska rosyjskie. Po kilku salwach oddział powstańców poszedł w rosypkę. Większa część razem z Wierzbickim poszła jak słysząc w głąb kraju i tylko mała liczba schroniła się na tutejsze terytorium, z tych siedmiu przytrzymanych przez c. k. wojsko odstawiono do Rozwadowa.

London, 10. października. Z Nowego Jorku donoszą o pogłosce, że flota angielska została odparta na wodach japońskich.

Spostrzeżenia meteorologiczne we Lwowie. Dnia 10. i 11. października 1863.

Table with 6 columns: Pora, Barometr w mierze parys. sprowadzony do 0° Reaum., Stopień ciepła według Reaum., Stan powietrza wilgotnego, Kierunek i siła wiatru, Stan atmosfery. Rows include 7. god. zrana, 2. god. po poł., 10. god. wiecz. for both days.

W nocy deszcz 0-0.5.

TEATR.

Dziś teatr niemiecki: „Die unsichtbare Beschützerin“, oder „die Fräulein von St. Cyr“, komedia w 4 aktach z francuzkiego.

Przyjechali do Lwowa.

Dnia 10. października.

Hotel George: PP. Lenciewicz Erazm z Sulimowa. — Cywiński Jędrzej, z Uhrynkowic. — Przybysławski Wład., z Unicza. — Szeptycki Jan, z Przyłbic.

Hotel europejski: Torosiewicz Emil, z Zastawna.

Hotel Langa: Br. Brunicki Leon, z Zaleszczyk.

Hotel angielski: Hr. Karnicki Teod., z Wołczuch. — Tretter Hilary, z Laszek.

Dnia 11. października.

Hotel George: PP. Trzeišński Tytus, z Polanki. — Piniński Artur, z Wołynia. — Horodyski Wład., z Wołodyczyna.

Hotel europejski: Wisniewski Wiktor, z Strzelisk. — Truskolawski Leonh., z Streptowa. — Malczewski Stan, z Cześnik. — Czajkowski Hip., z Bóbrki.

Hotel angielski: Kopestyński Tytus, z Wierzbówki. — Tyszkowski Adam, z Leśnik. — Przedziński Miecz., z Warszawy.

Pod koleją żelazną: Kreiter, c. ros. jen. major, z Kijowa.

Wyjechali ze Lwowa.

Dnia 10. października.

PP. Hr: Raciberski Antoni, i Potocki Alex., na Podole. — Hr. Włodz., Baworowski, do Strussowa. — Stecki Adolf, do Środopolec. — Trompeter Roman, do Brzeżan. — Wilczyński Adolf, do Warszawy — Milerowicz Alojzy, do Zawidówki.

Dnia 11. października.

PP. Morawski Alex., do Polski. — Hr. Karnicki Teod., do Wołczuch. — Tretter Hil., do Laszek. — Jasiński Franc., do Zahaipola. — Horodyski Łuc., do Polski. — Jordan Teofil, do Nowogosiola. — Hr. Kuczkowski Henryk, do Woli postowskiej. — Jankowski Lud., do Bażykowa.

Kurs lwowski.

Dnia 10. października.

Table with columns for currency types: Dukaty holenderski, Dukaty cesarski, Półimperyal zł. rosyjski, Rubel srebrny rosyjski, Talar pruski, Polski kurant i pięciozłotówka, Galicyj. listy zastawne w a. za 100 zł., Galicyjskie obligacje indemnizacyjne, 5% Pożyczka narodowa, Akcje gal. kol. żelaz. Karola Ludwika. Includes sub-table for 'gotówka' and 'towarem'.

Telegrafowany kurs wiedeński.

Dnia 10 października.

Table with 2 main columns: Item (e.g., 5% Metaliki, 5% pożyczka narodowa, Losy z 1860 roku), and two sub-columns for 'zlr.' and 'kr.'.

Kurs giełdy wiedeńskiej.

Dnia 9. października.

I. Bług publiczny. (Za 100 zł.)

Table listing public loan yields: W austr. wal. po 5%, A. Państwa, Zwrotny po 5%, Z pożyczki narod. z proc., Z r. 1851 ser. B. po 5%, Metaliki po 5%, Metaliki z proc. od maja do listopada po 5%, dtto. po 4 1/2%, dtto. " 4%, dtto. " 3%, dtto. " 2 1/2%, dtto. " 1%.

Table listing yields from various sources: Przech. do wyl. z r. 1839 całe losy, Przech. do wyl. z r. 1839 piąta część losów, Przech. do wyl. z r. 1854, Przech. do wyl. z r. 1860 po 500zł., Przech. do wyl. z r. 1860 po 100 zł., Renty Como po 42 lir. aust., Wylos. obl. dawn. długu państ., Przech. do los. obl. daw. długu państ. z proc. w kraju, dtto. z procent. za granicą.

Table listing yields from various regions: B. Krajów koronnych, Nizszej Austrii, Wyz. Aust. i Salcb., Czech, Morawii, Śląska, Styrii, Tyrolu, Kar., Krainy i Wyb., Węgier.

Obligacje indemn. po 5% za 100 zł.

Table listing yields from various sources: Obl. ind. po 5 proc. za 100 zł., Z klauzulą wylos. w r. 1867, Lomb. wen. poz. z r. 1859, Dług Tyrolu, Dług Salcburga, Dług Krainy.

Table listing yields for domestic obligations: 2. Stan oblig. domestykaln., Po 3% za 100 zł., " 2 1/2% " 100 "., " 2 1/4% " 100 "., " 2% " 100 "., " 1 1/4% " 100 ".

Table listing yields for various bank and loan types: 3. Akcje. (Za sztukę.) Banku narodowego, Inst. kred. dla handlu po 200 zł. w a., Niż. austr. tow. eskomt. po 500 zł., Półn. kol. po 1000 zł. m. k., Tow. kolei żel. państwa po 200 zł. m. k., Kol. Ces. Elżbiety po 200zł., mon. konw., Połud.-półn.-niem. kolei kom. po 200 zł. m. k., Kolei Cisy po 200zł. m. k., Połud. kolei państw., wen. i central.-włoskiej kolei żel. po 200 zł. w a., Kol. kar. Lud. po 200zł. mon. konw., Kol. Preszb. Tyrn. I. emis. po 200 zł. m. k., Kolej Bustehradzka po 500 zł. m. k., Kolej Aussig.-Ciepl. po 200 zł. m. k., Kol. Bern. Ross. z pierwszeństwem po 200 zł. mon. korw.

Table listing yields for various types of bonds and currencies: Kol. Grac.-Köfl. i Tow. górn. po 200 zł. w a., Austr. towarz. żegl. par. po 500 zł. m. k., Lloyd w Tryeście po 500 zł. m. k., Mostu łącz. w Peszcie po 500 zł. m. k., Tow. młyn. par. w Wied. po 500zł. w a., Powsz. austr. Tow. gaz. po 200 zł. w a., Uprzyw. czeska kolej zachodnia po 200 zł. w a.

Table listing yields for various types of bonds: 4. Listy zastawne. (za 100 zł.) Banku narod. przeznaczane do w. m. k., Banku narod. na 12 m. 5%, narod. przezn. do losowania po 5%, Gal. Tow. kred. w w. a. po 4%, 5. Obligacje z prawem pierwszeństwa.

Table listing yields for various types of bonds: Kolej Elżbiety po 5% za 100 zł. m. k., delto delto w srebr. upr. za 100 zł. w a., Emis. z r. 1862 za 100 zł. wal. aust., Tow. austr. kol. państwa po 500 fr., Kol. Lomb. wen. po 500 fr., Kol. półn. po 100 zł. m. k., Kol. półn. po 100 zł. w a., Kol. Glogn. po 100 zł. m. k., Tow. żegl. par. na Dun. za 100 zł. m. k., Lloyd za 100 zł., Uprzyw. czeska kol. zach. po 300 zł. w a. (w srebrze) za 100 zł., Połud. półn. kolej kom. po 5% za 100 zł., Kolej gal. Karola Ludwika po 300 zł. w a. (w srebrze) po 5% za 100 zł.

Table listing yields for various types of bonds: 6. Losy. Inst. kred. dla handlu po 100 zł. w a., Tow. żegl. par. na Dun. po 100 zł. m. k., Poz. Trye. po 100 zł. m. k., Pożycz. miasta Budy po 40 zł. w a., Esterhazego po 40 zł. m. k., Salma " 40 " "., Palliego " 40 " "., Clarego " 40 " "., Windischgrätz 20 zł., Waldsteina 20 "., Keglevicha 10 ".

Table listing yields for various types of bonds: 7. Weksle. (Na 3 miesiące.) Amsterdam za 100 zł. hol., Augsburg za 100 zł. w. p. n., Berlin za 100 tal., Wrocław za 100 tal., Frankfurt za 100 zł. w. p. n., Genua za 100 lir. piem., Hamburg za 100 M. B., Lipsk za 100 tal., Liwurna za 100 lir. tosk., Londyn za 10 ft. szt., Lugdun za 100 rr., Medyolaa za 100 lir. wł., Miarysilia za 100 fr., Paryż za 100 fr., Praga za 100 zł. w a., Tryest za 100 zł. w a., Wenecya za 100zł. w a.

(31 dni po ukazaniu.) Bukareszt za 100 piast. woł., Konstantynopol za 100 piast. tur.

Table listing yields for various types of bonds: 8. Kurs złota. Dukaty ces. men., dtto. pełnej wagi, Korona, 20 frankówka, Rosyjski imperyal, Talar związkowy, Srebro, Kurs korony w e. k. kasach 13zł. 60c.